

BÖLÜM 54

ARI ALERJİLERİNDE TANI VE BİLEŞENE BAĞLI TANI YÖNTEMLERİ

Meltem CÖMERT¹

GİRİŞ

Hymenoptera venom alerjisi (HVA) lokal, sistemik hatta hayati tehdit edebilen alerjik reaksiyona neden olur (1, 2).

Hymenoptera grubu içerisinde Apidae, Vespidae ve Formicidae yer almaktadır (2). HVA Hymenoptera takımı tarafından bir savunma mekanizması olarak venom enjekte edilmesi ile gerçekleşir. Kuzey ve orta Avrupa'da en yaygın izlenen venom alerjilerine neden olan türler Yellow Jacket (*Vespa* spp.) ve bal arısıdır (*Apis mellifera*). Hornet'e (*Vespa* spp.) karşı olan venom alerjileri daha az izlenir. Hornetlere karşı anafilaksi geliştiren hastaların büyük bir kısmının Yellow Jacket Venomu'na (YJV) karşı primer sensitize oldukları gösterilmiştir. Kuzey Amerika ve güney Avrupa'da bal arısı (BA) ve Yellow Jacket'a (YJ) ek olarak Paper Wasp (*Polistes* spp.) alerjileri de izlenmektedir. Alerji ile ilgili Hymenoptera taksonomisi Şekil 1'de gösterilmektedir (3). Hymenoptera türleri tarafından sokulmalar ol-

dukça yaygındır. Genel popülasyonun %56,6-94,5'i yaşamları boyunca en az bir kez sokulmuştur (1).

HVA klinik olarak normal reaksiyonlar, lokal reaksiyonlar, geniş lokal reaksiyonlar, sistemik reaksiyonlar, toksik sistemik reaksiyonlar ve anormal reaksiyonlar olarak prezente olur (3, 4). Sistemik alerjik reaksiyonlar yetişkinlerde %7,5'a, çocuklarda %3,4'ne varan oranlarda rapor edilmiştir (1). Venom alerjisinin doğru teşhisi önemlidir çünkü HVA'sı olan hastalar venom immünoterapisine (VİT) adaydır (5). İleride gelişebilecek sistemik reaksiyonun engellenebilmesi için tek tedavi ise VİT'dir (1).

HVA tanısı sistemik reaksiyona dair klinik öykü, in vivo veya in vitro testler ile ilgili venoma karşı duyarlılığın saptanmasıyla konur (3).

Hymenoptera sokmasından sonra gelişen sistemik reaksiyonlar tanısal test için endikasyon oluşturmaktadır. Geniş lokal reaksiyonu olan hastalarda tanısal test klinisyenin takdirine bağlı olarak

¹ Uzm. Dr., Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, drmeltemcomert@gmail.com



KAYNAKLAR

1. Sturm GJ, Varga EM, Roberts G, et al. EAACI guidelines on allergen immunotherapy: Hymenoptera venom allergy. *Allergy*, 73(4):744-764. Doi: 10.1111/all.13262
2. Sahiner UM, Durham SR. Hymenoptera Venom Allergy: How Does Venom Immunotherapy Prevent Anaphylaxis From Bee and Wasp Stings? *Frontiers in immunology*, 10:1959. Doi: 10.3389/fimmu.2019.01959
3. Blank S, Grosch J, Ollert M, et al. Precision Medicine in Hymenoptera Venom Allergy: Diagnostics, Biomarkers, and Therapy of Different Endotypes and Phenotypes. *Frontiers in immunology*, 11:579409. Doi: 10.3389/fimmu.2020.579409
4. Bilò MB, Pravettoni V, Bignardi D, et al. Hymenoptera Venom Allergy: Management of Children and Adults in Clinical Practice. *Journal of investigational allergology & clinical immunology*, 29(3):180-205. Doi:10.18176/jiaci.0310
5. UpToDate (2021). Diagnosis of Hymenoptera venom allergy 2021. (20/03/2022 tarihinde tehttps://www.uptodate.com/contents/diagnosis-of-hymenoptera-venom-allergy?search=diagnosis%20of%20Hymenoptera%20&source=search_result&selectedTitle=1~57&usage_type=default&display_rank=1 adresinden ulaşılmıştır).
6. Bilò MB, Tontini C, Martini M, et al. Clinical aspects of hymenoptera venom allergy and venom immunotherapy. *European annals of allergy and clinical immunology*, 51(6):244-58. Doi:10.23822/EurAnnACI.1764-1489.113
7. Matricardi PM, Kleine-Tebbe J, Hoffmann HJ, et al. EAACI Molecular Allergology User's Guide. *Pediatric allergy and immunology : official publication of the European Society of Pediatric Allergy and Immunology*, 27 Suppl 23:1-250. Doi:10.1111/pai.12563
8. Seyfarth F, Miguel D, Schliemann S, et al. Diagnostic precision of component-resolved vs. extract-based in vitro diagnosis of hymenoptera venom allergy: effects on clinical management. *Journal of the German Society of Dermatology*, 15(5):507-515. Doi: 10.1111/ddg.13240
9. Wolthers OD. Component-resolved diagnosis in pediatrics. *ISRN pediatrics*, 2012:806920. Doi:10.5402/2012/806920
10. Bilò MB, Ollert M, Blank S. The role of component-resolved diagnosis in Hymenoptera venom allergy. *Current opinion in allergy and clinical immunology*, 19(6):614-622. Doi:10.1097/ACI.0000000000000574
11. Jakob T, Müller U, Helbling A, Sp, et al. Component resolved diagnostics for hymenoptera venom allergy. *Current opinion in allergy and clinical immunology*, 17(5):363-72. Doi:10.1097/ACI.0000000000000390
12. Schiener M, Graessel A, Ollert M, et al. Allergen-specific immunotherapy of Hymenoptera venom allergy - also a matter of diagnosis. *Human vaccines & immunotherapeutics*, 13(10):2467-2481. Doi:10.1080/21645515.2017.1334745
13. Golden DBK. (2017). *Insect allergy*. Robyn E. O'Hehir (Ed.), *Middleton's Allergy Essentials* (s.377-393) Edinburgh: Elsevier